

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

16.04.2026. Nr. P005-17/8.6.4/20961
Uz 01.04.2026. Nr. LVG-ND-2/2026/4

Y speciālās ekonomiskās zonas
“X” SIA
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) izskatīja Y speciālās ekonomiskās zonas “X” SIA, reģistrācijas Nr.... (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējas pamatdarbība ir gāzes atsperu (amortizatoru) ražošana pēc saistīto uzņēmumu pasūtījuma.

2025.gadā iesniedzēja ir izrakstījusi šādiem saistītajiem uzņēmumiem rēķinus par transfertcenu korekciju rezultātā aprēķinātiem veicamajiem maksājumiem:

- 1) AB (Zviedrija) 10 000,00 EUR;
- 2) A/S (Dānija) 4 000,00 EUR;
- 3) Ltd (Lielbritānija) 130 000,00 EUR.

Iesniedzēja norāda, ka summas aprēķinātas pēc darījumu tīrās peļņas metodes, ņemot vērā 2025.gadā plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķina segmentāciju, kur tiek aprēķināta gūtā operatīvās peļņas norma katrā saistīto darījumu partneru segmentā. Respektīvi, par šiem izrakstītajiem rēķiniem nav sniegts kāds konkrēts pakalpojums vai prece, bet tie izrakstīti nolūkā koriģēt gūto peļņu saskaņā ar uzņēmumu transfertcenu politiku.

Jautājumi.

1. Vai šie transfertcenu korekciju ieņēmumi uzskatāmi par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) objektu un iekļaujami PVN 2025.gada decembra deklarācijā?

2. Ja šie transfertcenu korekciju ieņēmumi ir uzskatāmi par PVN objektu un ir iekļaujami PVN 2025.gada decembra deklarācijā, tad vai tie ir iekļaujami:

- PVN 45.rindā 14 000,00 EUR kā “Uz ES dalībvalstīm piegādātās preces, izņemot likuma 42.panta sešpadsmitajā daļā minētās” un atšifrējumā pa klientiem PVN 2 sadaļā kā darījumi G (kolonna K).

- PVN 48.¹ eksportētās preces 130 000,00 EUR?

3. Ja šie transfertcenu korekciju ieņēmumi nav atspoguļojami iepriekšējā punktā norādītajās rindās, tad iesniedzēja lūdz norādīt, kur un kā tie ir atspoguļojami PVN deklarācijā.

4. Vai šie transfertcenu korekciju ieņēmumi atspoguļojami gada pārskata peļņas vai zaudējumu aprēķinā pie pārējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem?

5. Ja šie transfertcenu korekciju ieņēmumi nav atspoguļojami gada pārskata peļņas vai zaudējumu aprēķinā pie pārējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem, tad iesniedzēja lūdz norādīt, kurā pozīcijā tie būtu atspoguļojami.

Paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama.

Transfertcenu korekciju ieņēmumi PVN kontekstā nav tieši regulēti Latvijas normatīvajos aktos. Nav arī viennozīmīgas un skaidras prakses par transfertcenu korekciju ieņēmumu atspoguļošanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Lai nodrošinātu pareizu nodokļu piemērošanu un izvairītos no dažādas interpretācijas radītiem nodokļu riskiem, iesniedzējai ir nepieciešams saņemt VID uzziņu par šajā iesniegumā norādītajiem jautājumiem.

Iesniedzēja iesniegumam ir pievienojusi 2025.gada 22.decembra rēķinus Nr.002025009, Nr.002025010 un Nr.002025011.

VID, izvērtējot iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no tiem izrietošos konkrētos jautājumus, uz kuriem atbildes ir atkarīgas no to juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Par iesnieguma 1.jautājumu.

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmo daļu ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;

2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;

3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 2.punkts nosaka, ka atlīdzība ir preču vai pakalpojumu vērtība naudas izteiksmē, kuru preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs saņem vai kura tam būtu jāsaņem kā samaksa no preču vai pakalpojumu saņēmēja vai citas personas par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, bez pievienotās vērtības nodokļa neatkarīgi no tā, vai samaksa izdarīta pilnībā vai daļēji.

Savukārt Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34.panta pirmā daļa noteic, ka preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

Atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 39.panta pirmajai daļai, darījuma ar nodokli apliekamā vērtība nosakāma, ņemot vērā cenas samazinājumu (atlaides veidā), ko preču piegādātājs vai pakalpojuma sniedzējs piešķīris preču vai

pakalpojuma saņēmējam preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas brīdī.

Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana par atlīdzību nozīmē, ka pastāv tieša saikne starp piegādāto preci (sniegto) pakalpojumu un saņemto atlīdzību. Tiešu saikni var konstatēt, ja starp preču piegādātāju (pakalpojuma sniedzēju) un saņēmēju pastāv juridiskas attiecības, kurās notiek savstarpējs pretizpildījums un piegādātāja (sniedzēja) saņemtā atlīdzība ir uzskatāma par saņēmējam piegādātās preces (sniegtā pakalpojuma) faktisko vērtību.

Tātad, transfertcenu korekcija ietekmē PVN gadījumos, kad korekcija ir saistīta ar PVN apliekamo darījumu, un šo cenu korekciju var tieši sasaistīt ar iepriekš veiktu konkrēti identificētu darījumu. Šādā gadījumā tiek koriģēta iepriekš veiktā darījuma cena (vērtība) un darījumā iesaistītās puses par to ir vienojušās.

Savukārt, ja cenu korekcijai nav tiešas saiknes ar sākotnējo piegādi, bet gan cenu korekcija paredz sasniegt noteiktu peļņas maržu, tad šāda cenu korekcija nav PVN objekts un jāuztver kā maksājumu, kas ir ārpus PVN piemērošanas tvēruma.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta četrpadsmitajā daļā ir noteikts, ka nodokļu administrācija nosaka nodokļa maksājuma apmēru, ņemot vērā nodokļu maksātāja atsevišķa darījuma vai darījumu kopuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Tādējādi PVN piemērošanas kārtība ir nosakāma atkarībā no darījuma ekonomiskā satura un būtības.

Ņemot vērā minēto, ja nepastāv tieša saikne starp darījumu un saņemto atlīdzību, tad tādām transfertcenu korekcijām pēc ekonomiskās būtības Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojamas.

Līdz ar to, ja tiek veikta transfertcenu korekcija, kas nav attiecināma uz kādu konkrētu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanas darījumu un kas koriģē saistītā ārvalstu uzņēmuma gada kopējo rezultātu saskaņā ar uzņēmumu transfertcenu politiku, tad šādai transfertcenu korekcijai Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojamas.

Tādējādi, ja iesniedzējas 2025.gada 22.decembrī AB izrakstītajā rēķinā Nr.002025009 par 10 000,00 EUR, A/S izrakstītajā rēķinā Nr.002025010 par 4 000,00 EUR un Ltd izrakstītajā rēķinā Nr.002025011 par 130 000,00 EUR norādītās transfertcenu korekciju rezultātā aprēķinātās maksājamās summas nav attiecināmas uz kādu konkrētu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanas darījumu, tad iesniedzējas izrakstītajos rēķinos norādītajām transfertcenu korekciju summām Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojamas un līdz ar to nav norādāmas PVN deklarācijā par 2025.gada decembri.

Ņemot vērā sniegto atbildi uz iesnieguma 1.jautājumu, atbilde uz iesnieguma 2. un 3.jautājumu nav nepieciešama.

Par iesnieguma 4.jautājumu.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrajā daļā noteikts, ka finanšu pārskatam ir jāsniedz patiens un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējās sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam – arī par naudas plūsmu.

Ievērojot Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteikto attiecībā uz finanšu pārskatam sniedzamo informāciju, iesniedzējas grāmatvedībā ir jāatspoguļo visi saimnieciskie darījumi, lai tie radītu skaidru priekšstatu par iesniedzējas aktīviem, saistībām, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu bilances datumā.

Atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 14.panta pirmās daļas 9.punktā noteiktajam finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgajam principam bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda, ņemot vērā saimniecisko darījumu saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka neto apgrozījums ir ieņēmumi no produkcijas vai preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar apgrozījumu.

Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41.panta otro daļu posteni "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi" norāda dažādus citus ieņēmumus (piemēram, gūto peļņu no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, ieņēmumus no saņemtajām apdrošināšanas atlīdzībām, no saņemtās finanšu palīdzības vai finansiālā atbalsta), kas nav norādīti postenī "Neto apgrozījums" vai citos attiecīgajos ieņēmumu posteņos un kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā vai izriet no tās.

Saskaņā ar iesnieguma faktu izklāstu iesniedzēja 2025.gada decembrī izrakstījusi šādiem saistītajiem uzņēmumiem rēķinus par transfertcenu korekciju rezultātā aprēķinātiem veicamajiem maksājumiem:

- 1) AB (Zviedrija) 10 000,00 EUR;
- 2) A/S (Dānija) 4 000,00 EUR;
- 3) Ltd (Lielbritānija) 130 000,00 EUR.

Kā norādīts iesniegumā, minētās summas aprēķinātas pēc darījumu tūrās peļņas metodes, ņemot vērā 2025.gadā plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķina segmentāciju, kur tiek aprēķināta gūtā operatīvās peļņas norma katrā saistīto darījumu partneru segmentā. Respektīvi, par šiem izrakstītajiem rēķiniem nav sniegts kāds konkrēts pakalpojums vai prece, bet tie izrakstīti nolūkā koriģēt gūto peļņu saskaņā ar uzņēmumu transfertcenu politiku.

Izvērtējot darījuma ekonomisko būtību un saturu, transfertcenu korekciju rezultātā papildus gūtie ieņēmumi saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41.panta otro daļu jāatspoguļo 2025.pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi".

Ņemot vērā sniegto atbildi uz iesnieguma 4.jautājumu, atbilde uz iesnieguma 5.jautājumu nav nepieciešama.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta četrpadsmitā daļa, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 2.punkts, 5.panta pirmā daļa, 34.panta pirmā daļa, 39.panta pirmā daļa, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrā daļa, 14.panta pirmās daļas 9.punkts, 41.panta pirmā un otrā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU